

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ТЕКСТОВОГО МАТЕРІАЛУ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПЕДАГОГІЧНИХ КОЛЕДЖАХ

Одним із способів візуалізації текстової інформації на заняттях з української мови в педагогічних коледжах є створення хмар слів, які успішно можна використати в процесі професійної підготовки студентів.

Хмара слів (хмара тегів, або зважений список) – це візуальне відтворення списку слів, категорій, міток чи ярликів на єдиному спільному зображенні [2]. Застосування цього прийому доречно на заняттях з української мови з будь-якої теми. Наприклад, за допомогою такої зорової опори можна робити термінологічні, синонімічні добірки, візуалізувати граматичні категорії частин мови, приклади слів на певне правило, слова-винятки з правил, зміни до правопису тощо. Кольорове оформлення хмари зі слів сприяє швидкому запам'ятовуванню інформації. Хмара містить у собі як візуальну інформацію (наприклад, форма хмари, яку необхідно змінювати, щоб зорово розрізнити хмару-опору), так і смислове навантаження – текстовий матеріал з української мови.

Методика застосування прийому складається з кількох етапів: введення поняття, визначення ключових слів з теми, підбір візуального образу асоціативним методом, створення хмари. Порядок етапів може змінюватися в залежності від шляху формування поняття – дедуктивного або індуктивного [1]. Роботу над хмарою можна організувати фронтально, індивідуально і в групах студентів.

Хмару слів можна легко сформувати власноруч з використанням спеціальних програм. Пропонуємо коротку характеристику деяких з них.

Word It Out – безкоштовне англomовне джерело для створення хмар слів, яке є одним з найпростіших і зручних у використанні.

Ключові переваги Word It Out:

- ☒ сервіс є безкоштовним та не потребує реєстрації на сайті;
- ☒ кириличні шрифти відображаються коректно;
- ☒ є можливість обрати 2 кольори, в яких буде показано текст та фон;
- ☒ є можливість видалення коротких слів із хмари;
- ☒ є функція випадкових налаштувань, завдяки якій можна генерувати різні варіанти відображення тексту;
- ☒ вільний доступ до скачування самостійно створеної хмари чи її поширення за допомогою покликання.

Word Cloud Generation – англomовний сервіс для створення хмар слів, який має зручну навігацію.

Ключові переваги Word Cloud Generation:

- ☒ проста навігація сервісом;
- ☒ є можливість вибору кількості слів, їх величини та кута розміщення;
- ☒ є можливість зміни шрифтів шляхом введення їхньої назви;
- ☒ створену власноруч хмару слів можна роздрукувати безкоштовно у растровому та векторному форматах без реєстрації на сайті.

Word Art – багатofункціональний англomовний сайт для створення хмар слів. З його допомогою можна створювати яскраві зорові опори різної форми. Однак доступ до використання деяких шрифтів українською мовою відсутній.

Ключові переваги Word Art:

- ☒ для створення хмари текст можна або додати вручну, або за вказаним покликанням;
- ☒ розширені налаштування дозволяють змінювати у відображенні хмари ряд параметрів (основну форму, комбінацію з 8 кольорів, шрифти, орієнтування слів, колір фону тощо);
- ☒ є можливість відображення певних слів лише обраним кольором;
- ☒ безкоштовне завантаження зображень у форматі jpg чи png.

Wordcloud.pro – російськомовний слово-генератор, що дозволяє створювати яскраві хмари певних форм (з використанням основних шаблонів чи авторські). Програма має безкоштовну версію з базовими можливості та платну версію.

Ключові переваги Wordcloud.pro:

- ☒ наявність російсько- та англomовного інтерфейсів програми;
- ☒ зрозуміла мапа сайту;
- ☒ створення власної хмари слів у 3 кроки;
- ☒ наявна бібліотека базових шаблонів у 2-3 кольорах.

Використання яскравої графіки у вигляді хмар слів на заняттях з української мови дозволить зробити акценти на ключових моментах із теми вивчення, вдосконалити володіння лексичним та граматичним матеріалом. Це, у свою чергу, сприяє переосмисленню та систематизації навчального матеріалу. До того ж, використання різних кольорів, шрифтів та форм хмар дозволить студентам швидше опанувати та запам'ятовувати новий матеріал завдяки активному залученню зорової пам'яті.

Отримані вміння працювати з хмарами слів студенти зможуть використати під час педагогічної практики як один із шляхів вивчення словникових слів з української мови в початковій школі.

Література:

1. Безкровна І. М. Хмара слів як засіб візуального аналізу текстів в навчальному процесі [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://timso.koippo.kr.ua/hmura12/2016/10/16/hmara-sliv-yak-zasib-vizualnoho-analizu-tekstiv-v-navchalnomu-protsesi/>
2. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A5%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%BA%D0%B0_%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%B2